Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА ОБЩИЯ СЪД (втори състав)

26 януари 2017 година*

„Защита на здравето и безопасността на потребителите и работниците — Директива 2006/42/ЕО — Предпазна клауза — Национална мярка за изтегляне от пазара и за забрана на пускането на пазара на косачка за трева — Изисквания относно предпазните устройства — Последователни редакции на текста на хармонизиран стандарт — Правна сигурност — Решение на Комисията, с което мярката е обявена за обоснована — Грешка при прилагане на правото“

По дело T-474/15

Global Garden Products Italy SpA (GGP Italy), установено в Кастелфанко Венето (Италия), за което се явяват A. Villani, L. D'Amario и M. Caccialanza, адвокати,

жалбоподател,

срещу

Европейска комисия, за която се явяват първоначално G. Braga da Cruz и L. Cappelletti, а впоследствие G. Braga da Cruz и C. Zadra, в качеството на представители,

ответник,

подпомагана от

Република Латвия, за която се явяват I. Kalniņš и D. Pelše, в качеството на представители,

встъпила страна,

с предмет искане на основание член 263 ДФЕС за отмяна на Решение за изпълнение (ЕС) 2015/902 на Комисията от 10 юни 2015 година относно мярка, наложена от Латвия в съответствие с Директива 2006/42/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, състояща се в забрана на пускането на пазара на градинска косачка за трева, производство на GGP Italy SpA (ОВ L 147, 2015 г., стр. 22).

ОБЩИЯТ СЪД (втори състав),

състоящ се от: S. Gervasoni, изпълняващ функцията на председател, L. Madise (докладчик) и Z. Csehi, съдии,

секретар: J. Palacio González, главен администратор,

* Език на производството: италиански.

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 21 септември 2016 г.,

постанови настоящото

Решение

Обстоятелства, предхождащи спора

1 В разпоредбата на член 11 от Директива 2006/42/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17 май 2006 година относно машините и за изменение на Директива 95/16/ЕО (преработен текст) (ОВ L 157, 2006 г., стр. 24; Специално издание на български език 2007 г., глава 13, том 53, стр. 120 и поправка в ОВ L 119, 2011 г., стр. 77) е предвидена предпазна клауза, според която по-конкретно, когато държава членка констатира, че определена машина, по отношение на която се прилага Директивата, е възможно да застраши здравето или безопасността на хората, тя взема всички необходими мерки, за да предотврати тази опасност, и уведомява за това Европейската комисия, която преценява дали тези мерки са оправдани и съобщава решението си по този въпрос на всички държави членки.

2 Жалбоподателят, Global Garden Products Italy SpA (GGP Italy), произвежда машини за градинарството. Именно той е произвел електрическата косачка за трева наречена „Stiga Collector 35 EL (C 350, 297352654/S13)“ (по-нататък наричана „спорната косачка“), която според обясненията му той изнася в няколко държави членки, една от които е Латвия.

3 Според изготвената от жалбоподателя „ЕО“ декларация за съответствие на спорната косачка на разпоредбите на Директива 2006/42 с дата 3 септември 2012 г. машината е подложена на преглед за съответствие от нотифицирания орган по член 14 от същата директива, TÜV Rheinland LGA Products GmbH, резултатът от който е положителен. Този орган се позовава по-конкретно на хармонизирания стандарт на Европейският комитет за стандартизация в електротехниката (Cenelec) EN 60335-2-77:2006, озаглавен: „Битови и подобни електрически уреди. Безопасност Част 2-77: Специфични изисквания за пешеходно-управлявани отзад косачки за трева с електрическо захранване (IEC 60355-2-77:1996 (изменен)“.

4 Целта на хармонизирания стандарт EN 60335-2-77:2006 е да се даде възможност за посочените в него уреди, които отговарят на изискванията му, да се удостовери наличието на презумпция за съответствие на съществените изисквания за здраве и безопасност, посочени в приложение I към Директива 98/37ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 юни 1998 година относно сближаването на законодателствата на държавите членки по отношение на машините (ОВ L 207, 1998 г., стр. 1; Специално издание на български език 2007 г., глава 13, том 23, стр. 220), заменена с Директива 2006/42. С оглед на обстоятелствата по делото следва да се уточни, че точка 1.3.8 от посоченото приложение включва „Избор на защита срещу опасности от движещи се части“ и съдържа предписания за видовете ограждащи или предпазни устройства според това дали движещите се части на уредите са на предавки или участват пряко в процеса. В точка 1.4.1 от същото приложение са посочени общите изисквания към ограждащите и предпазните устройства, които по-конкретно трябва „да се разполагат на достатъчно разстояние от опасната зона“. В това отношение обаче хармонизираният стандарт EN 60335-2-77:2006 не предвижда точно минимално разстояние между задната повърхност на корпуса на машината и острието на режещия кръг (точка 20.103.1.1)

5 През април 2013 г. Patērētāju tiesību aizsardzības centrs (Център за защита на правата на потребителите, Латвия), определен от Република Латвия като компетентен орган за контрол на пазара по смисъла на член 4 от Директива 2006/42, взема няколко екземпляра от спорната

косачка от установен в Латвия дистрибутор. Това е част от обща акция за контрол на пуснатите на пазара косачки за трева, започната през 2011 г. от Prosafe (Product Safety Forum of Europe, Европейски форум за безопасността на стоките), сдружение, обединяващо именно национални органи като Центъра за защита на правата на потребителите.

6 Един от взетите екземпляри от спорната косачка, произведен през 2013 г., е проверен от Slovenski institut za kakovost in meroslovje (Словенски институт по качество и метрология) в Любляна, нотифициран орган по смисъла на член 14 от Директива 2006/42. От доклада за проверката се установява по-конкретно, че той е извършен с оглед на изискванията на посочената директива и разпоредбите на хармонизирания стандарт на Cenelec EN 60335-2-77:2010, който има същия предмет като по-ранния хармонизиран стандарт EN 60335-2-77:2006, споменат по-горе в точки 3 и 4.

7 Словенският институт по качество и метрология установява, че спорният уред не съответства на разпоредбите на хармонизирания стандарт EN 60335-2-77:2010 относно разстоянието между задната повърхност на корпуса на машината и острието на режещия кръг. Измереното разстояние е 87 mm, а точка 20.107.1.1 от този стандарт предписва по-специално минимално разстояние от 120 mm. Въз основа на тази констатация институтът заключава, че не са спазени разпоредбите на точки 1.3.8 и 1.4.1 от приложение I към Директива 2006/42. Тези точки имат същия предмет като точките със същите номера от приложение I към Директива 98/37, споменати по-горе в точка 4, и са формулирани по същия начин, що се отнася до изискването ограждащите и предпазните устройства „да се разполагат на достатъчно разстояние от опасната зона“. Докладът на тази институция е получен от Центъра за защита на правата на потребителите (наричан по-нататък „латвийските органи“) на 9 октомври 2013 г.

8 С писмо от 3 декември 2013 г. те приканват дистрибутора на спорната косачка в Латвия да предприеме доброволно действия, за да „попречи на разпространението в страната на необезопасена косачка за трева“.

9 С писмо от 12 декември 2013 г. латвийските органи съобщават също на жалбоподателя резултата от извършената проверка на спорната косачка и установеното несъответствие във връзка с разстоянието между задната повърхност на корпуса на машината и острието на режещия кръг. Те искат от него да даде обяснения за това несъответствие, да обясни какви мерки смята да предприеме и да посочи защо в „ЕО“ декларацията за съответствие се позовава на хармонизирания стандарт EN 60335-2-77:2006, приложим според тях до 2011 г., при положение че машината е произведена през 2013 г. Към писмото е приложен докладът на Словенския институт по качество и метрология.

10 При различните контакти, които впоследствие има с латвийските органи, жалбоподателят твърди, че хармонизираният стандарт EN 60335-2-77:2010 заменя окончателно хармонизирания стандарт EN 60335-2-77:2006 едва на 1 септември 2013 г., че след същата дата спорната косачка вече не се произвежда и че тя отговаря на хармонизирания стандарт EN 60335-2-77:2006. Жалбоподателят признава, че в *Официален вестник на Европейския съюз* от 8 април 2011 г., в който е публикуван за първи път хармонизираният стандарт EN 60335-2-77:2010 (ОВ, C 110, 2011 г., стр. 52), номерът на заменения хармонизиран стандарт и датата на прекратяване на предвидената в този стандарт презумпция за съответствие са пропуснати в таблицата със заглавията и номерата на хармонизираните стандарти. Той подчертава все пак, че в колоната от таблицата относно тази дата има забележка 1, в която се обяснява, че „[п]о принцип датата на прекратяване на презумпцията за съответствие съвпада с датата на отменяне („dow“), определена от Европейската организация по стандартизация“, и се „[о]бръща […] внимание на потребителите на тези стандарти, че в някои изключителни случаи тези дати не съвпадат“. Във връзка с това жалбоподателят препраща към съдържащата се в самия хармонизиран стандарт

EN 60335-2-77:2010 информация и към тази на интернет страницата на Европейския комитет по стандартизация (CEN), според която в случая споменатата дата на отменяне (dow) (по-нататък наричана „датата на отменяне“) в случая е 1 септември 2013 г.

11 Като се позовават на Директива 2006/42, латвийските органи от своя страна подчертават, че според член 5, преди да пусне на пазара дадена машина, производителят или неговият упълномощен представител трябва да следи тя да отговаря на съответните съществени изисквания за безопасност и опазване на здравето, посочени в същата директива. Те припомнят, че в съответствие с член 7 от същата директива това може да се направи с декларация за съответствие на публикуван в Официален вестник хармонизиран стандарт, самият той релевантен за съответната машина, което води до презумпция за съответствие на споменатите изисквания. Ако не използва тази възможност, заинтересованото лице трябва да докаже с други средства, че тези изисквания се спазени поне до степен, равна на тази, до която води спазването на хармонизирания стандарт. Латвийските органи допълват, че след като хармонизираният стандарт EN 60335-2-77:2010 е публикуван в Официален вестник на 8 април 2011 г., през 2012 г. и 2013 г., съответно година на „ЕО“ декларацията за съответствие на спорната косачка и година на производство на контролирания екземпляр, хармонизираният стандарт EN 60335-2-77:2006 вече не е бил приложим и съответствие на същия вече не е било основание за презумпция за съответствие на съществени изисквания за безопасност и опазване на здравето. Безспорно изискванията в хармонизирания стандарт EN 60335-2-77:2010 били по-строги в сравнение с предишния, но той отразявал „последните достижения“ в тази област. Докладът от проверката на Словенския институт по качество и метрология показвал също, че спорната косачка не внасяла степен на безопасност поне равностойна на тази, която осигурява спазването на приложимия хармонизиран стандарт. На 19 март 2014 г. латвийските органи съобщават, че ще забранят продажбата ѝ.

12 През май 2014 г. в RAPEX (система на Общността за бързо предупреждение за опасни нехранителни продукти) е публикувано обявление относно спорната косачка. Тази система, предвидена в Директива 2001/95/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 3 декември 2001 година относно общата безопасност на продуктите (ОВ L 11, 2002 г., стр. 4; Специално издание на български език 2007 г., глава 15, том 8, стр. 52), обединява Комисията и органите за защита на потребителите на държавите членки и на другите държави — страни по споразумението за Европейското икономическо пространство. Тя дава възможност на Комисията въз основа на съобщение от националните органи да изготвя и публикува всяка седмица списък на продуктите, представляващи сериозна опасност за здравето и безопасността на потребителите.

13 В съобщението на RAPEX относно спорната косачка все пак се посочва „друга степен на опасност“, а не „сериозна опасност“, както за другите продукти, включени в седмичния списък. Установената опасност е от порязвания и се обяснява, че „остриетата не са достатъчно обезопасени“, че „поради това човек може да си пореже краката или ръцете при използването или при поддръжката“ и че „продуктът не отговаря на изискванията на директивата за машините и на относимия хармонизиран стандарт EN 60335-2-77“. Допълва се, че са предприети доброволно мерки за изтегляне от пазара.

14 Следва да се уточни, че според член 2 от Директива 2001/95 „изтегляне“ означава всяка мярка, целяща прекратяването на разпространението, излагането и предлагането на продукт, опасен за потребителя, и че то се различава от обратното изземване, което се определя като всяка мярка, целяща възвръщането на опасен продукт, който вече е бил доставен на или направен достъпен за потребителите от производителя или дистрибутора.

15 С писмо от 11 юни 2014 г. дистрибуторът на спорната косачка в Латвия обяснява на латвийските органи, че машината е изтеглена от пазара. Освен това с писмо от 28 август 2014 г. жалбоподателят потвърждава, че за да бъде премахнато от RAPEX съобщението за неговия

продукт, което може да се отрази отрицателно на репутацията му, той изтегля от латвийския пазар спорната косачка, и обяснява, че от 1 септември 2013 г. тя вече не се произвежда, нито се пуска на пазара в целия Европейски съюз.

16 На 1 юли 2014 г. на основание член 11, параграф 2 от Директива 2006/42 латвийските органи информират Комисията за мярка за доброволно изтегляне от пазара и за непредоставяне на разположение на пазара на спорната косачка. Разпоредбите на този член относно предпазната клауза гласят:

„1. Когато държава членка констатира, че определена машина, по отношение на която се прилага настоящата директива, с нанесена маркировка „CE“, придружена от „ЕО“ декларация за съответствие, и която се използва според предназначението си или в разумно предвидими условия, е възможно да застраши здравето или безопасността на хората […], тя взема всички необходими мерки, за да изтегли тази машина от пазара, да забрани пускането ѝ на пазара и/или в експлоатация или да ограничи нейното свободно движение.

2. Държавата членка незабавно информира Комисията и останалите държавите членки за предприемането на подобна мярка и указва причините за своето решение, като уточни по-специално дали несъответствието се дължи на:

а) неспазването на съществените изисквания, [за безопасност и опазване на здравето, посочени в приложение I];

[…]

3. Комисията започва консултации със заинтересованите страни във възможно най-кратки срокове.

След края на тези консултации Комисията решава дали мерките, предприети от държавата членка, са оправдани или не, и съобщава своето решение на държавата членка, която е приела тези мерки, на останалите държави членки, както и на производителя или на неговия упълномощен представител.

[…]

5. Когато дадена машина не отговаря на изискванията за съответствие и притежава маркировка „CE“, компетентната държава членка взема необходимите мерки срещу този, който е поставил маркировката, и информира за това Комисията. Комисията уведомява за това останалите държави членки.

6. Комисията осигурява информирането на държавите членки за развитието и резултата от тази процедура“.

17 Във формуляра за уведомление на латвийските органи е посочено несъответствие на изложените в точки 1.3.8 и 1.4.1 от приложение I към Директива 2006/42, съществени изисквания за безопасност и опазване на здравето относно предпазителите и предпазните устройства по отношение на подвижните части, чието съдържание е припомнено по-горе в точки 4 и 7. В него се уточнява, че е направено изпитване с оглед на разпоредбите на хармонизирания стандарт EN 60335-2-77:2010 и че при него в това отношение е установено недостатъчно разстояние между задната повърхност на корпуса на машината и острието на режещия кръг, което се отразявало на нормалното функциониране на спорната косачка. Във формуляра се посочва също, че дистрибуторът е взел мерки за доброволно изтегляне от пазара и за непускане на пазара и че

производителят е уведомен с писмо от 12 декември 2013 г. Към формуляра е приложен докладът от проверката на Словенския институт по качество и метрология, посочен по-горе в точка 7.

18 С писмо от 24 септември 2014 г. Комисията, в съответствие с разпоредбите на член 11, параграф 3 от Директива 2006/42 и като се позовава на забрана за пускане на пазара, кани жалбоподателя да изложи становището си след уведомлението на латвийските органи, като посочва несъответствията със стандарта EN 60335-2-77:2010, посочени в доклада от проверката на Словенския институт по качество и метрология. В това писмо Комисията предлага на жалбоподателя да се срещне с нейни служители.

19 С писмо от 4 октомври 2014 г. жалбоподателят отговаря на Комисията, че от 1 септември 2013 г. спорната косачка вече не се произвежда и че тя вече не се продава, тъй като продуктът е иззет специално от дистрибуторите и търговците в Латвия. Жалбоподателят допълва, че според него спорната косачка отговаря на изискванията на Директивата за машините, приложима към момента на нейното производство и пускането ѝ на пазара.

20 При тези обстоятелства на 10 юни 2015 г. Комисията приема Решение за изпълнение (ЕС) 2015/902 относно мярка, наложена от Латвия в съответствие с Директива 2006/42/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, състояща се в забрана на пускането на пазара на градинска косачка за трева, производство на GGP Italy SpA (ОВ L 147, 2015 г., стр. 22, наричано по-нататък „обжалваното решение“).

21 В обжалваното решение Комисията посочва по-конкретно съобщението на латвийските органи и обяснява, че те са приели мярка за забрана на пускането на пазара на спорната косачка, че тя има маркировката „CE“ в съответствие с Директива 2006/42, че въпреки това, видно от преписката, тя не отговаря на съществените изисквания за безопасност и опазване на здравето, посочени в точки 1.3.8 и 1.4.1 от приложение I към същата директива, тъй като „разстоянието между задната повърхност на корпуса на машината и острието на режещия кръг е много малко, което води до недостатъчна степен на безопасност при работа с машината“, че производителят съобщава за доброволно изтегляне на продукта от латвийския пазар и че следва да се приеме, че приетата национална мярка е обоснована. Като адресати на обжалваното решение са посочени държавите членки.

22 През юли 2015 г., позовавайки се на обжалваното решение, шведските власти публикуват съобщение, в което се посочва, че спорната косачка не може нито да се продава, нито да се използва.

Производство и искания на страните

23 На 17 август 2015 г. жалбоподателят подава в секретариата на Общия съд настоящата жалба.

24 С отделна молба, подадена в секретариата на Общия съд на 16 октомври 2015 г., жалбоподателят иска и допускане на обезпечение, с което цели спиране на изпълнението на обжалваното решение и приемането на всяка друга мярка, която може да се счита, че е подходяща. С определение от 10 декември 2015 г., GGP Italy/Комисия (T-474/15, EU:T:2015:958) председателят на Общия съд отхвърля тази молба и не се произнася по съдебните разноски.

25 С молба, подадена в секретариата на Общия съд на 16 ноември 2015 г., Република Латвия иска да бъде допусната да встъпи в производството в подкрепа на исканията на Комисията. С решение от 16 декември 2015 г. председателят на втори състав на Общия съд допуска това встъпване.

26 По доклад на съдията докладчик Общият съд решава да започне устната фаза на производството.

27 Устните състезания и отговорите на страните на поставените от Общия съд въпроси са изслушани в съдебното заседание, проведено на 21 септември 2016 г.

28 Жалбоподателят иска Общият съд:

— да отмени обжалваното решение,

— да постанови всяка друга мярка, която счете за необходима,

— да осъди Комисията да заплати съдебните разноски.

29 Комисията иска Общият съд:

— да отхвърли жалбата,

— да осъди жалбоподателя да заплати съдебните разноски.

30 Република Латвия иска Общият съд да отхвърли жалбата.

От правна страна

По допустимостта на искането Общият съд „да постанови всяка друга мярка, която счете за необходима“

31 От член 21 от Статута на Съда на Европейския съюз, приложим спрямо Общия съд съгласно член 53 от него, както и от член 76 от Процедурния правилник на Общия съд следва, че всяка искова молба или жалба трябва ясно и точно да посочва предмета на спора, исканията на страните и кратко изложение на правните аргументи, на които се основава исковата молба, за да позволи на ответника да подготви защитата си, а на Общия съд да упражни своя контрол. Поради това петитумът на исковата молба или жалбата трябва да е формулиран точно и недвусмислено, за да не се произнесе Съдът ultra petita или да пропусне да се произнесе по някое основание (вж. в този смисъл решения от 14 декември 1962 г., Meroni/Върховен орган, 46/59 и 47/59, EU:C:1962:44, стр. 801; от 10 май 2012 г., Комисия/Естония, C-39/10, EU:C:2012:282, т. 24 и определение от 13 април 2011 г., Planet/Комисия, T-320/09, EU:T:2011:172, т. 22)

32 В случая обаче искането на жалбоподателя Общият съд да „приеме всяка друга мярка, която счете за необходима“, явно не отговаря на припомнените в предходната точка изисквания. Следователно то е недопустимо.

По същество

33 Жалбоподателят излага две основания в подкрепа на жалбата си за отмяна. От една страна, по същество бил нарушен член 20 от Директива 2006/42, тъй като Комисията приела обжалваното решение след проведена нередовна процедура от гледна точка на предписанията на този член, чиято цел е да се гарантира правото на защита на заинтересованите лица. От друга страна, били нарушени и член 5, параграф 1, член 6, параграф 1, член 7 и член 11 от същата директива, съдържащи разпоредбите, чиято цел е да се даде възможност на производителите на машини да обосноват съответствието на продуктите си на съществените изисквания за безопасност и

опазване на здравето и на другите изисквания, съдържащи се в посочената директива, и при това положение да ги търгуват свободно в Съюза, както и да се даде възможност при определени условия публичните власти да приемат предпазни мерки.

По основанието, изведено от нарушение на член 20 от Директива 2006/42

34 Член 20 от Директива 2006/42 гласи следното:

„Всяка мярка, взета в приложение на настоящата директива, която ограничава пускането на пазара и/или в експлоатация на машина, по отношение на която се прилага настоящата директива, трябва да се придружава от подробна и точна мотивация. Тя се съобщава своевременно на заинтересованата страна, като се указват и начините за обжалване, предвидени според действащото в съответната държава членка законодателство, както и сроковете, в които трябва да бъдат внесени исковете“.

35 В това отношение жалбоподателят твърди, че не е бил уведомен за решението на латвийските органи за изтегляне от пазара и за забрана за пускане на пазара на спорната косачка, въз основа на което Комисията е приела обжалваното решение. Освен това в становището при встъпване на латвийското правителство се уточнявало, че не е било прието никакво задължително окончателно решение, преди да бъде сезирана Комисията. Следователно тя потвърдила едно несъществуващо решение и поради това обжалваното решение също било незаконосъобразно. В резултат на това не било спазено нито едно от изискванията на член 20 от Директива 2006/42. По-конкретно начините за обжалване в Латвия нито били посочени, нито било възможно да се използват с оглед на изложеното по-горе. Както се установявало от писмената защита, като видяла изпратения ѝ от латвийските органи формуляр, Комисията се задоволила само с един напълно формален контрол на съобщението, което те твърдели, че са изпратили на дистрибутора в Латвия и на производителя, за мерките, взети по отношение на спорната косачка. Всъщност обясненията в този формуляр били двусмислени, дори неточни или в противоречие с обясненията, дадени от латвийското правителство в становището му при встъпване, по-конкретно относно предприетата спрямо дистрибутора мярка и съобщаването ѝ на производителя и освен това не отговаряли, що се отнася до естеството на тази мярка, на това, което Комисията приела в обжалваното решение. Наистина тя само посочвала, че е налице забрана за пускане на пазара, а не и изтегляне от пазара, което обаче било записано във формуляра.

36 Според Комисията основанието не се отнася до обжалваното решение, а до приетата от латвийските органи мярка. То било недопустимо. При условията на евентуалност Комисията посочва, че при прилагането на член 11 от Директива 2006/42 относно предпазния механизъм, задействан по инициатива на държава членка, тя не следва да проверява всички аспекти на законността на националните мерки, което било от компетентността на националните юрисдикции, а да контролира обосноваността по същество на тези мерки. В това отношение Комисията се позовава на решение от 15 юли 2015 г., CSF/Комисия (T-337/13, EU:T:2015:502, т. 100). Комисията допълва, че жалбоподателят не е посочил наличието на процесуални проблеми с националните органи, когато тя се е обърнала към него. Макар в обжалваното решение да се посочва само забрана за пускане на пазара, а не изтегляне от него, това било така, тъй като самият жалбоподател приел мерки за изтегляне от пазара, съобщени още на 28 август 2014 г. на латвийските органи, и понеже целта на решението била да се забрани евентуално ново пускане на пазара на спорната машина в която и да е друга държава членка на Съюза.

37 Латвийското правителство от своя страна поддържа, че латвийските органи са се съобразили с националната процедура и с писмото си от 19 март 2014 г., споменато по-горе в точка 11, те са мотивирали становището си и съобщили за ограничителна мярка. Те обаче не приели

окончателна мярка, подлежаща на обжалване по вътрешното право, за да изчакат потвърждението или липсата на такова на тяхното становище от страна на Комисията в рамките на прилагането на член 11 от Директива 2006/42.

38 Първо, следва да се приеме, обратно на твърдението на Комисията в главното ѝ искане, че настоящото основание е насочено срещу обжалваното решение, а не срещу приетата от латвийските органи мярка, независимо че се основава на критика на техните действия. То наистина е представено като основание за обжалване на обжалваното решение и с него Комисията се упреква за нарушение на член 20 от Директива 2006/42, тъй като приема за обоснована национална мярка, самата тя приета в нарушение на същата разпоредба. Поради това не може да се приеме, че настоящото основание е недопустимо, нито дори направо да се счете за неотносимо, както заявява Комисията в съдебното заседание.

39 По същество следва да се припомни, че както вече е постановено в посоченото от Комисията решение от 15 юли 2015 г., CSF/Комисия (T-337/13, EU:T:2015:502, т. 100), при приемане на решение като обжалваното, чието основание е член 11, параграф 3 от Директива 2006/42, Комисията няма задачата да проверява във всички нейни аспекти законосъобразността на националните мерки, в резултат на които е задействана предвидената в този член предпазна клауза. В това отношение в член 20 от тази директива, който жалбоподателят твърди, че е нарушен, изрично се посочват „начините за обжалване, предвидени според действащото в съответната държава членка законодателство“, което показва, от една страна, че той се отнася до мерките, приети от националните органи въз основа на тази директива, и от друга страна, че контролът на тези мерки е задача на националните юрисдикции. Следователно този член не установява задължения за Комисията.

40 Ролята на Комисията при прилагането на член 11, параграф 3 от Директива 2006/42 на първо място е да провери дали подходящите мерки, за които е уведомена от държава членка, са оправдани от правна и фактическа страна, за да се избегне, както се посочва в параграф 1 от същата разпоредба, възможността машина да увреди здравето или да наруши безопасността на хората или, евентуално, на домашни животни или вещи или, когато е приложимо — на околната среда (решение от 15 юли 2015 г., CSF/Комисия, T-337/13, EU:T:2015:502, т. 101). В отговор на довод, изложен от жалбоподателя в съдебното заседание, следва да се подчертае, че направеният в посоченото по-горе решение анализ във връзка с твърдение за нарушение на принципа на равно третиране от националните органи важи изцяло за настоящото дело, по което се твърди, че националните органи са нарушили разпоредба от директива. Наистина по двете дела става въпрос за възможни нарушения от страна на националните органи на принципи или норми от правото на Съюза, чието спазване националните юрисдикции могат да проверят.

41 Затова доводите на жалбоподателя, че Комисията е нарушила член 20 от Директива 2006/42, като е одобрила национална мярка, самата тя приета в нарушение на същата разпоредба, не могат да се приемат.

42 Освен това в отговор на изложения от жалбоподателя довод, изведен от доказателства, представени от латвийското правителство в хода на производството, според който по същество Комисията не могла също, без да наруши член 20 от Директива 2006/42, да одобри незадължително, дори несъществуващо национално решение, следва да се уточни, че няма никаква пречка „подходящите мерки“, които държава членка трябва да приеме и съобщи на Комисията, въз основа на предпазната клауза, предвидена в член 11 от тази директива, да бъдат във формата на неедностранни мерки или на непряко задължителни мерки. Впрочем, ако такива мерки не попадат в приложното поле на посочената предпазна клауза, би могло нейният обхват да бъде значително ограничен, тъй като нито Комисията, нито държавите членки, различни от тази, открила опасност при дадена машина, няма да бъдат уведомени за нея, при положение че производителят на тази машина, неговият упълномощен представител или дистрибуторите са

приели доброволно мерки или по собствена инициатива са се съобразили с незадължителни мерки. По този начин съобщаването, както в настоящия случай, на факта, че след действия на националните органи дистрибуторът е взел доброволно мерки за изтегляне от пазара и за непускане на пазара, представлява наистина съобщение за подходяща мярка, която може да доведе до решение на Комисията, прието на основание на член 11, параграф 3 от Директива 2006/42.

43 От изложеното дотук следва, че основанието, изведено от нарушение от страна на Комисията на член 20 от Директива 2006/42, трябва да се отхвърли по същество.

По основанието, изведено от нарушение на член 5, параграф 1, член 6, параграф 1, член 7 и член 11 от Директива 2006/42

44 Една от разпоредбите от Директива 2006/42, на които се позовава жалбоподателят, член 5, параграф 1, предвижда, че преди да пусне на пазара и/или да пусне в експлоатация дадена машина, производителят или неговият упълномощен представител трябва да следи тя да отговаря на съответните съществени изисквания за безопасност и опазване на здравето, посочени в приложение I от тази директива, да приложи необходимите процедури по оценяване на съответствието, да изготви „ЕО“ декларацията за съответствие и да постави маркировката „CE“ върху машината. Член 6, параграф 1 гласи, че държавите членки не могат да забраняват, ограничават или възпрепятстват пускането на пазара и/или пускането в експлоатация на тяхна територия на машините, които отговарят на Директивата. Член 7 предвижда по-конкретно, че държавите членки приемат, че машините, притежаващи маркировка „CE“ и придружавани от „ЕО“ декларацията за съответствие, отговарят на Директивата и че машина, която е произведена съгласно даден хармонизиран стандарт, чийто номер е публикуван от Комисията в Официален вестник, се счита, че съответства на съществените изисквания за безопасност и опазване на здравето, влизащи в обхвата на този хармонизиран стандарт. Следва да се припомни, че самият хармонизиран стандарт е определен в член 2 като „техническа спецификация, приета от орган по стандартизация, по-специално от Европейския комитет по стандартизация (CEN), Европейския комитет за стандартизация в електротехниката (Cenelec) или Европейския институт за стандартизация в далекосъобщенията (ETSI) в рамките на мандата, предоставен от Комисията в съответствие с процедурите, установени от Директива 98/34/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 юни 1998 година, предвиждаща процедура за предоставяне на информация в областта на техническите стандарти и регламенти и правила относно услугите, свързани с информационното общество [ОВ, L 204, 1998 г., стр. 37; Специално издание на български език 2007 г., глава 13, том 23, стр. 207], която е лишена от задължителен характер“. Накрая, член 11 от Директива 2006/42, възпроизведен частично по-горе в точка 16, определя условията за прилагане на предпазната клауза.

45 По същество жалбоподателят смята, че представлява нарушение на посочените по-горе разпоредби отказът на Комисията, последвал отказа на латвийските органи, да приеме, че за пускане на пазара или пускане в експлоатация преди 1 септември 2013 г. съответствието на косачката на съществените изисквания за безопасност и опазване на здравето, посочени в Директива 2006/42, може да се презумира въз основа на съответствието ѝ на хармонизирания стандарт EN 60335-2-77:2006.

46 Тъй като въпросът за прилагане във времето на различните относими разпоредби има значение за разглеждането на настоящото основание и на доводите на страните във връзка с него, ще бъде от полза да се припомнят следните дати:

— от 1993 г.: прилагане на първата директива за машините и на консолидираните ѝ изменения, довело до създаването на Директива 98/37,

— 9 юни 2006 г.: публикуване в Официален вестник на Директива 2006/42,

— 6 ноември 2007 г.: първа публикация в Официален вестник на хармонизирания стандарт EN 60335-2-77:2006,

— 28 март 2009 г.: последна публикация в Официален вестник на хармонизирания стандарт EN 60335-2-77:2006,

— 29 декември 2009 г.: отмяна на Директива 98/37 и дата на влизане в сила на мерките за транспониране на Директива 2006/42,

— 8 април 2011 г.: първа публикация в Официален вестник на хармонизирания стандарт EN 60335-2-77:2010,

— 3 септември 2012 г.: удостоверяване на съответствието „ЕО“ на спорната косачка чрез позоваване на хармонизирания стандарт EN 60335-2-77:2006,

— 1 септември 2013 г.: дата на отменяне на хармонизирания стандарт EN 60335-2-77:2006, определена от Cenelec.

47 В съдебното заседание Комисията в самото начало заявява, че основанието на жалбоподателя е неотносимо. Обжалваното решение наистина забранявало за в бъдеще всяко ново пускане на пазара на спорната косачка в целия Съюз и било безспорно, че през юни 2015 г., дата, на която е прието обжалваното решение, машината не е отговаряла на съществени изисквания за безопасност и опазване на здравето, посочени в Директива 2006/42, независимо от това дали до 31 август 2013 г. е могла въз основа на съответствието ѝ на хармонизирания стандарт EN 60335-2-77:2006 да се ползва от презумпция за съответствие на тези изисквания.

48 От своя страна жалбоподателят припомня, че номерът на стандарта, заменил хармонизирания стандарт EN 60335-2-77:2006 за „пешеходно-управлявани отзад косачки за трева с електрическо захранване“, а именно хармонизираният стандарт EN 60335-2-77:2010, е публикуван в Официален вестник на 8 април 2011 г., без Комисията да посочи изрично в съответната колона от таблицата със заглавията и номерата на хармонизирани стандарти, предмет на тази публикация, датата на прекратяване на предвидената в заменения стандарт презумпция за съответствие. При тези обстоятелства би трябвало да се вземе предвид забележка 1 в тази колона, в която се посочва, че „[п]о принцип датата на прекратяване на презумпцията за съответствие съвпада с датата на отменяне („dow“), определена от Европейската организация по стандартизация“, и се „[о]бръща [...] внимание на потребителите на тези стандарти, че в някои изключителни случаи тези дати не съвпадат“. Датата на отменяне на хармонизирания стандарт EN 60335-2-77:2006 е именно тази, посочена в няколко документа на организацията по стандартизация и в самия стандарт EN 60335-2-77:2010, 1 септември 2013 г.

49 Жалбоподателят допълва, че в периода между 8 април 2011 г. и 31 август 2013 г. е могло въз основа на двете редакции на хармонизирания стандарт EN 60335-2-77, от 2006 г. и от 2010 г., да се ползва презумпция за съответствие на машините, за които те се отнасят, на съществените изисквания за безопасност и опазване на здравето, посочени в Директива 2006/42. Такъв период на припокриване, който впрочем съответства на периода, през който националните норми, несъвместими с новата редакция на хармонизирания стандарт, могат все още да бъдат запазени, бил необходим, за да имат време производителите на машини да приспособят продуктите си и евентуално процесите и инструментите си за производство към изискванията на новата редакция на хармонизирания стандарт и да имат време да пласират машините, отговарящи на изискванията на заменения стандарт. Не било правдоподобно да се смята, че още от 8 април 2011 г., дата на публикацията на хармонизирания стандарт EN 60335-2-77:2010, от днес за утре, машините, създадени с оглед на хармонизирания стандарт EN 60335-2-77:2006,

вече не могат да се произвеждат и продават и че трябва да се произвеждат и продават продукти, отговарящи на стандарт, който няколко дни преди това не е бил официален хармонизиран стандарт.

50 Жалбоподателят приема, че поради изключителни причини като дата на прекратяване на презумпцията за съответствие, предоставена на основание на предходната редакция на хармонизирания стандарт, Комисията може да определи друга дата, предхождаща или следваща датата на отменяне, но точно в тази хипотеза Комисията би трябвало да го посочи в съответната колона от публикацията в Официален вестник относно новата редакция на хармонизирания стандарт, което в настоящия случай не е направено.

51 В подкрепа на доводите си жалбоподателят се позовава по-конкретно на два публични документа на Комисията, а именно „Ръководство за прилагане на Директива 2006/42/ЕО относно машините, 2-ро издание, юни 2010 г. (параграф 161, озаглавен „Ниво на техническите познания“) и „Синьо ръководство за прилагането на правилата на ЕС относно продуктите — 2014 г.“ (точка 4.1.2.6, озаглавено „Преразглеждане на хармонизираните стандарти“).

52 Тъй като доводите в защита на Комисията предполагат, че между 29 декември 2009 г. и 8 април 2011 г. не е имало никакъв хармонизиран стандарт, който да предоставя за „пешеходно-управлявани отзад косачки за трева с електрическо захранване“ презумпция за съответствие на съществените изисквания за безопасност и опазване на здравето, посочени в Директива 2006/42, жалбоподателят подчертава, че производителите на такива машини изобщо не са имали друг избор освен да продължат да се позовават на най-новия публикуван хармонизиран стандарт, а именно, стандарта EN 60335-2-77:2006, за да докажат спазването на тези изисквания, още повече че този стандарт е бил транспониран в националните правни системи, по-конкретно в италианската правна система, на която жалбоподателят е подчинен, и че могло националните норми за транспониране да продължат да са валидни до датата на отменяне, която щяла да бъде посочена в заместващия хармонизиран стандарт. За периода след 8 април 2011 г. и до тази дата на отменяне запазването на националните норми за транспониране на хармонизирания стандарт EN 60335-2-77:2006 показвало, че все още било възможно позоваване на неговите разпоредби, независимо че производителите могли да се позовават също и на новия хармонизиран стандарт EN 60335-2-77:2010.

53 Тъй като основанието ще се преценява по същество, от своя страна Комисията, подкрепяна от латвийското правителство, оспорва доводите на жалбоподателя. Тя изтъква, че Директива 2006/42 заменя Директива 98/37 и в съответствие с член 26 от Директива 2006/42 държавите членки трябва да прилагат нейните разпоредби считано от 29 декември 2009 г., дата, на която е отменена Директива 98/37. Впрочем хармонизираният стандарт EN 60335-2-77:2006 е изготвен само за да се създаде възможност за предоставяне на презумпция за съответствие на съществените изисквания за безопасност и опазване на здравето, посочени в Директива 98/37. Той никога не би позволил да се създаде такава презумпция по отношение на съществените изисквания за безопасност и опазване на здравето, наложени на основание на Директива 2006/42. Това обяснявало защо в публикациите в Официален вестник, в които се посочва хармонизираният стандарт EN 60335-2-77:2010, всичките относно хармонизираните въз основа на Директива 2006/42 стандарти, особено в тази от 8 април 2011 г., в която за първи път се посочва този стандарт, в колоните от таблиците относно заменените стандарти не се посочва хармонизираният стандарт EN 60335-2-77:2006. При това положение забележка 1, нанесена във втората от тези колони, относно датата на прекратяване на презумпцията за съответствие на заменения стандарт, на която жалбоподателят се позовава, за да обоснове твърдението си, че е могъл да се позовава на хармонизирания стандарт EN 60335-2-77:2006 до предвидената за него дата на оттегляне, в случая е без значение. Като цяло дадените от органите по стандартизация указания относно датите на оттегляне нямали никакво значение за преценката дали спазването

на даден хармонизиран стандарт може да предостави презумпция за съответствие на относимите съществени изисквания за безопасност и опазване на здравето, след като тези дати не са възпроизведени от Комисията в публикациите относно хармонизираните стандарти.

54 Комисията посочва, че за пешеходно-управляваните отзад косачки за трева с електрическо захранване производителите са имали три различни периода, що се отнася до доказването на съответствието на техните продукти на съществените изисквания за безопасност и опазване на здравето, посочени в относимите последователни директиви. До 28 декември 2009 г., последен ден, в който се прилага Директива 98/37, те са могли да се позовават на хармонизирания стандарт EN 60335-2-77:2006, за да се ползват от презумпция за съответствие на техните продукти на съществените изисквания за безопасност и опазване на здравето, посочени в тази директива. Считано от 29 декември 2009 г. и до 8 април 2011 г., тъй като Директива 2006/42 заменя Директива 98/37, но в Официален вестник все още не е публикуван никакъв хармонизиран стандарт, приложим на основание на Директива 2006/42 за „пешеходно-управляваните отзад косачки за трева с електрическо захранване“, производителите е трябвало да доказват съответствието на техните машини на съществените изисквания за безопасност и опазване на здравето, посочени в Директива 2006/42, с всички средства, алтернативни на позоваването на хармонизиран стандарт, по-конкретно чрез позоваването в техническата документация за продукта на други технически стандарти и спецификации, например национални норми, нехармонизирани европейски или международни стандарти или присъщи на производителя технически спецификации. Накрая, от 8 април 2011 г. производителите могат да се ползват от презумпция за съответствие на съществените изисквания за безопасност и опазване на здравето, посочени в Директива 2006/42, като се позовават на хармонизирания стандарт EN 60335-2-77:2010. При това положение не е било възможно в „ЕО“ декларацията за съответствие на спорната косачка, изготвена през септември 2012 г., да се прави позоваване на хармонизирания стандарт EN 60335-2-77:2006 за доказване наличието на презумпция за съответствие на съществените изисквания за безопасност и опазване на здравето, посочени в Директива 2006/42. По същия начин екземпляри, произведени през 2013 г. в съответствие с този стандарт, не биха могли да се ползват от такава презумпция.

55 Следва веднага да се разгледа изложеният от Комисията в съдебното заседание довод, че второто посочено от жалбоподателя основание за отмяна е неотносимо, тъй като обжалваното решение забранявало всяко ново пускане на пазара на спорната косачка считано от датата на публикуването му през юни 2015 г., период, следващ този, до който се отнася това основание, което е за част от 2012 г. и 2013 г.

56 Този довод не може да се приеме.

57 Всъщност разглежданото основание е насочено срещу решение, с което е потвърдена преценката на националния орган по отношение на машина, пусната на пазара през 2012 г. или през 2013 г., преди 1 септември, според която тя не отговаря на съществените изисквания за безопасност и опазване на здравето, посочени в Директива 2006/42, тъй като не е съобразена с хармонизирания стандарт EN 60335-2-77:2010, докато производителят ѝ възразява, че има презумпция за съответствие на тези изисквания на основание на съответствието ѝ на стандарт EN 60335-2-77:2006. Поради това разглежданото основание, с което се цели да се оспори направо тази преценка, ако се окаже обосновано, не би могло да бъде неотносимо. Може между другото да се допълни, че жалбоподателят е имал и продължава да има правен интерес от оспорването на обжалваното решение, въпреки че той потвърждава доброволното изтегляне от пазара и непускане на пазара на спорната косачка, тъй като оспорваната преценка със сигурност води до увреждане на репутацията му, като се има предвид по-специално, че марката на спорната косачка е много известна, а тази преценка вече е мотивирала шведските органи да посочат, че тази машина не трябва повече да се използва. Правният интерес на жалбоподателя е налице и поради това че евентуалната отмяна на обжалваното решение ще позволи неправомерността, която се твърди, че е налице, да не се повтаря (вж. в този смисъл и по

аналогия решения от 19 септември 1985 г., Hoogovens Groep/Комисия, 172/83 и 226/83, EU:C:1985:355, т. 19 и от 28 май 2013 г., Abdulrahim/Съвет и Комисия, C-239/12 P, EU:C:2013:331, т. 61—83 и цитираната съдебна практика).

58 След това, когато става въпрос за разглеждането на основанието по същество, в самото начало следва да се припомни, че позоваването на хармонизиран стандарт е само една от възможностите, с които разполага производител, за да докаже, че една от машините му отговаря на съществените изисквания за безопасност и опазване на здравето, посочени в релевантната директива. Действително, както в член 8 от Директива 98/37 и в приложения V или VI към нея, така и в член 12 от Директива 2006/42 и в приложения VII, VIII, IX или X към нея са предвидени процедури по оценка на съответствието на машините, които не се основават непременно на хармонизирани стандарти, чиито номера са били публикувани.

59 В случая обаче, както се установява от обжалваното решение и от посоченото по-горе в точка 18 писмо, от една страна, Комисията основава извода си за незачитането на съществените изисквания за безопасност и опазване на здравето, посочени в Директива 2006/42, само на констатацията за несъответствието на спорната косачка на хармонизирания стандарт EN 60335-2-77:2010. От друга страна, жалбоподателят не се е опитал от своя страна, нито в хода на процедурата пред латвийските органи, нито в хода на процедурата пред Комисията, да докаже съответствието на спорната косачка на съществените изисквания за безопасност и опазване на здравето, посочени в Директива 2006/42, по друг начин освен като се позовава на хармонизирания стандарт EN 60335-2-77:2006. Поради това следва да се провери дали последният посочен хармонизиран стандарт, чието спазване във връзка със спорната косачка не се оспорва нито от Комисията, нито от латвийските органи, е могъл да създаде в нейна полза презумпция за съответствие на съществените изисквания за безопасност и опазване на здравето, посочени в Директива 2006/42, от 3 септември 2012 г., датата на която е изготвена „ЕО“ декларацията за съответствие на тази косачка, до 31 август 2013 г., последната дата, на която е произвеждана според жалбоподателя.

60 Както е посочено по-горе в точка 44, по силата на член 7 от Директива 2006/42, по-конкретно на параграфи 2 и 3 от тази разпоредба, публикуването от Комисията на номера на хармонизиран стандарт в Официален вестник му придава правна стойност, като позволява на производителите на машини или на упълномощените им представители да се ползват за машините, които продават и които са в съответствие с него, от презумпция за съответствие на съществените изисквания за безопасност и опазване на здравето, посочени в същата директива и обхванати от този публикуван хармонизиран стандарт. Между другото може да се отбележи, че по същество механизмът е същият, при условие че хармонизираният стандарт е транспониран в национална норма, при действието на Директива 98/37, член 5, параграф 2, първа алинея от която гласи, че „[к]огато национален стандарт, въвеждащ хармонизиран стандарт, [номерът] на който е публикуван[…] в *Официален вестник на Европейските общности*, обхваща едно или повече от съществените изисквания за безопасност, машина или защитен елемент, когато са произведени в съответствие с този стандарт, това е презумпция, че те са в съответствие със съответните съществени изисквания“. При това положение, както отбелязва генералният адвокат Campos Sánchez-Bordona в точка 54 от заключението си по дело James Elliott Construction (C-613/14, EU:C:2016:63), посочено в от Комисията съдебното заседание, решенията относно публикуването на хармонизираните стандарти са подлежащи на обжалване и отмяна правни актове (вж. в този смисъл решение от 27 октомври 2016 г., James Elliott Construction, C-613/14, EU:C:2016:821, т. 38—43). В определение от 25 май 2004 г., Schmoldt и др./Комисия (T-264/03, EU:T:2004:157, т. 91—94) Общият съд уточнява, че става въпрос за актове с общо приложение. От това следва, че редът за такива публикации е този за актовете с общо приложение на институциите на Съюза.

61 Следва да се отбележи, че в член 7 от Директива 2006/42 се сочат без ограничение хармонизираните стандарти, чиито номера са били публикувани в Официален вестник, без да се ограничават обхватът и съдържанието му до хармонизираните стандарти, чиито номера са били публикувани на основание на тази директива. Затова посочената разпоредба не позволява да се приеме, че публикуването на номера на хармонизирани стандарти, осъществено на основание на Директива 98/37, е имплицитно отменено едновременно с тази директива. От това следва, че хармонизираните стандарти, чиито номера са били публикувани на основание на Директива 98/37, попадат в приложното поле на член 7 от Директива 2006/42, докато решението, което им придава правна стойност, за да внесат презумпция за съответствие на съществените изисквания за безопасност и опазване на здравето, посочени в директивата, приложима в момента на пускане на пазара или пускане в експлоатация на съответната машина, а именно публикуването на номерата им в Официален вестник, не бъде изрично отменено. Това тълкуване е в унисон с разпоредбата на член 25, втора алинея от Директива 2006/42, според която „[п]озоваванията на отменената [Д]иректива [98/37] се считат като позовавания на настоящата директива и се тълкуват в съответствие с таблицата за съответствие, фигурираща в приложение XII“. Най-общо целта на тази разпоредба е да не се допусне правни актове или разпоредби, чието прилагане първоначално е било свързано с разпоредби от Директива 98/37, да се окажат без предмет само поради отмяната на Директива 98/37 и заменянето ѝ с Директива 2006/42 и да не възникне евентуално положение на правен вакуум (вж. в този смисъл и по аналогия решение от 16 октомври 2003 г., Ирландия/Комисия, C-339/00, EU:C:2003:545, т. 35—39). В случая таблицата в приложение XII към Директива 2006/42 наистина установява съответствие между член 5, параграф 2, първа алинея от Директива 98/37 и член 7, параграфи 2 и 3 от Директива 2006/42, на които последователно се основават публикациите на номерата на хармонизираните стандарти в Официален вестник.

62 Следователно в случая се поставя въпросът дали публикуването на номера на хармонизирания стандарт EN 60335-2-77:2006, осъществено от Комисията първоначално на основание на Директива 98/37 (първа публикация на 6 ноември 2007 г. (ОВ, C 254, 2007 г., стр. 52), последна публикация на 28 март 2009 г. (ОВ, C 74, 2009 г., стр. 55), валидно, както беше посочено по-горе, на основание член 7 от Директива 2006/42, за периода до отменянето му, е било изрично отменено преди или през спорния период, който в случая е от 3 септември 2012 г. (дата на „ЕО“ декларацията за съответствие на спорната косачка) до 31 август 2013 г. (дата, на която според жалбоподателя е преустановено производството на спорната косачка). Може да се припомни, че страните не спорят, че във всеки случай тази публикация вече не е била валидна, за да може да осигури на машините, пуснати на пазара или пуснати в експлоатация след 1 септември 2013 г., презумпция за съответствие на съществените изисквания за безопасност и опазване на здравето, посочени в Директива 2006/42 поради, що се отнася до становището на жалбоподателя, настъпването на момента на отменяне на тази редакция на хармонизирания стандарт, определен в следващата редакция EN 60335-2-77:2010.

63 При липсата на имплицитна отмяна на акт с общо приложение, произтичаща от несъвместимостта му с последваща правна разпоредба от по-висш ранг, и при липсата на съобщение при неговото публикуване за ограничен срок на действие отмяната на такъв акт може да бъде следствие единствено на ново решение на компетентния орган, самото то публикувано. Във връзка с това следва да се припомни, че принципът на правната сигурност, който е общ принцип на правото на Съюза, налага законодателството и правната уредба на Съюза да бъдат ясни и точни и по-конкретно, прилагането им да е предвидимо за субектите на правото (вж. в този смисъл решения от 9 юли 1981 г., Gondrand и Garancini, 169/80, EU:C:1981:171, т. 17 и от 22 февруари 1984 г., Kloppenburg, 70/83, EU:C:1984:71, т. 11). По-конкретно, както е прието в решение от 21 октомври 1997 г., Deutsche Bahn/Комисия (T-229/94, EU:T:1997:155, т. 113), целта на принципа на правната сигурност е да се гарантира предвидимостта на правните положения и правоотношенията, попадащи в приложното поле на правото на Съюза. От основно значение за тази цел е институциите да зачитат

неизменяемостта на приетите от тях и засягащи правното и материално положение на субектите на правото актове, така че тези актове да не могат да се променят, без да се зачитат правилата за компетентност и процедурните правила.

64 В случая в последователните публикации в Официален вестник на номера на хармонизирания стандарт EN 60335-2-77:2006 няма краен срок за действието на всяка от тези публикации, въпреки че те са направени след приемането на Директива 2006/42. Освен това нито една от публикациите на номерата на хармонизираните стандарти, направени след това на основание на тази нова директива, нито който и да е публикуван от Комисията документ не дават указания във връзка с отменянето на публикацията на хармонизирания стандарт EN 60335-2-77:2006, освен чрез забележка 1 от колоната, озаглавена „Дата на прекратяване на презумпцията за съответствие на отменения стандарт“, от таблиците за публикациите, съдържащи номера на хармонизирания стандарт EN 60335-2-77:2010. Следва да се припомни, че в тази забележка се обяснява, че: „[п]о принцип датата на прекратяване на презумпцията за съответствие [на отменения стандарт] съвпада с датата на отменяне („dow“), определена от Европейската организация по стандартизация“, и се „[о]бръща […] внимание на потребителите на тези стандарти, че в някои изключителни случаи тези дати не съвпадат“. Както беше посочено по-горе в точка 10 обаче, в хармонизирания стандарт EN 60335-2-77:2010 Европейската организация по стандартизация Cenelec определя 1 септември 2013 г. като дата на отменяне на заменения хармонизиран стандарт EN 60335-2-77:2006 и поради това отменянето на публикацията на неговия номер става на тази дата. При тези обстоятелства съответствието на спорната косачка на хармонизирания стандарт EN 60335-2-77:2006 е могло, обратно на това, което твърдят Комисията и латвийското правителство, да осигури презумпция за съответствието на тази машина на съществените изисквания за безопасност и опазване на здравето, посочени в Директива 2006/42 за пускане на пазара или за пускане в експлоатация до 31 август 2013 г. включително.

65 Може освен това да се отбележи, че защитаваната от Комисията позиция противоречи на общата структура на системата, възприета в двете последователни директиви 98/37 и 2006/42, чиято цел е да се създаде за цялата територия на Съюза ефективен механизъм, който чрез обединяване на упълномощените от Комисията органи по стандартизация дава възможност на производителите и техните упълномощени представители да спазват съществените изисквания за безопасност и опазване на здравето, що се отнася до машините, които продават, при условия, които им дават известна сигурност и опростяват пускането на пазара във всички държави членки и създават и за обществото ценни гаранции. Без да е единствената възможност за производител или неговия упълномощен представител да докаже спазването на тези изисквания, съответствието на хармонизиран стандарт, който е приет от тези органи и номерът му е публикуван в Официален вестник, наистина им позволява в рамките на ясна процедура да се ползват за съответния продукт от презумпция за съответствие на съществените изисквания за безопасност и опазване на здравето, включени в този хармонизиран стандарт. В това отношение, както в Директива 98/37, в член 5, така и в Директива 2006/42, в член 7, има разпоредби, отреждащи важно място на механизма за съответствие на публикуваните хармонизирани стандарти. Последният посочен член му придава още по-голямо значение, като отделя възможността за позоваване на тези хармонизирани стандарти с цел ползване на посочената по-горе презумпция от съществуването на национални норми, които ги „транспонират“.

66 Становището на Комисията, което предполага всички хармонизирани стандарти, първоначално приети на основание на Директива 98/37, да бъдат лишени от действието им по осигуряване на презумпция за съответствие на съществените изисквания за безопасност и опазване на здравето, посочени в Директива 2006/42, обаче води до много съществено намаляване на броя на хармонизираните стандарти, използваеми в началото на прилагането на втората директива, и по този начин се отразява неблагоприятно на ефективността на системата. В това отношение последната публикация в Официален вестник на „заглавията и номерата на хармонизирани

стандарти съгласно [Директива 98/37]“ през март 2009 г. е на 57 страници (ОВ, C 74, 2009 г., стр. 4), докато първата съответстваща публикация съгласно Директива 2006/42 през септември 2009 г. е само на 26 страници (ОВ, C 214, 2009 г., стр. 1), а втората аналогична публикация, направена точно преди прилагането на мерките за транспониране на Директива 2006/42, на 29 декември 2009 г., също е само на 37 страници (ОВ, C 309, 2009 г., стр. 29). Като се вземе предвид, че на една страница от тези публикации са изброени средно десетина хармонизирани стандарта, становището на Комисията би довело до положение, при което в момента на конкретното прилагане на разпоредбите на Директива 2006/42 в края на декември 2009 г. около 200 хармонизирани стандарта по-малко отколкото в края на срока на прилагане на Директива 98/37 е могло да бъдат използвани от производителите за установяване наличието на презумпция за съответствие на техните продукти на съществените изисквания за безопасност и опазване на здравето, посочени в новата директива, което би било в противоречие с важната роля, отредена на механизма за съответствие на хармонизираните стандарти от двете последователни директиви. Следва да се отбележи, че едва с публикацията от април 2011 г. (ОВ, C 110, 2011 г., стр. 1) е постигнат сравним обем на хармонизирани стандарти, чиито номера са публикувани за двете директиви.

67 Засягането на общата структура на възприетата от двете последователни директиви 98/37 и 2006/42 система е онагледено напълно от последователността на трите периода, разграничени от Комисията, описани по-горе в точка 54, която би довела до положение, при което вид машина, в продължение на много години предмет на публикуван хармонизиран стандарт, да бъде „без хармонизиран стандарт“ в период от време, който не е за пренебрегване (около петнадесет месеца за „пешеходно-управлявани отзад косачки за трева с електрическо захранване“), докато за нея се намери нов публикуван хармонизиран стандарт. Разбира се, тълкуването на Комисията не създава правен вакуум, тъй като производителите и техните упълномощени представители имат други средства освен използването на хармонизираните стандарти, чиито номера са публикувани, за да докажат спазването на съществените изисквания за безопасност и опазване на здравето, посочени в релевантната директива за машините, които искат да продават. Налага се обаче да се отбележи, че тези други средства не са толкова удобни. Поради това становището на Комисията не допринася, поне за известен период, за улесняване на свободното движение на стоките във вътрешния пазар при същевременно гарантирано високо равнище на защита на здравето и безопасността на ползвателите, както го изисква правната основа на Директива 2006/42, а именно член 114 ДФЕС.

68 Вярно е, както изтъква Комисията в съдебното заседание, че по отношение на различни аспекти съществените изисквания за безопасност и опазване на здравето, посочени в Директива 2006/42, са по-строги от тези, посочени в Директива 98/37, но при това положение задача на Комисията е, ако е необходимо, да привилегирова бързото приемане за някои видове машини или друго оборудване, посочени в новата директива, на нов хармонизиран стандарт, който да отговори на тези нови изисквания, и да посочи, ако се налага, в особени случаи, че публикуван на основание на Директива 98/37 хармонизиран стандарт не допуска предоставянето на презумпция за съответствие на тези нови изисквания. Впрочем в член 10 от Директива 2006/42 е предвидена „процедура по оспорване на хармонизиран стандарт“, която може да бъде задействана от държава членка или от Комисията и може по-конкретно да доведе до оставяне в сила с ограничения или до отменяне на номера на съответния хармонизиран стандарт, фигуриращ в Официален вестник. В тези случаи обаче Комисията би трябвало да посочи в таблиците, в които са публикувани заглавията и номерата на хармонизираните стандарти на основание на Директива 2006/42, в колоната, озаглавена „Дата на прекратяване на презумпцията за съответствие на заменения стандарт“, дата, различна от датата на отменяне, ако съответният хармонизиран стандарт действително е заменен, или по друг подходящ начин да съобщи в Официален вестник отменяне на публикацията на номера на съответния хармонизиран стандарт, ако този стандарт още не е бил заменен. Както беше отбелязано по-горе в точка 64, липсата на конкретно указание в таблиците, в които са публикувани заглавията и номерата на хармонизираните стандарти на основание на Директива 2006/42, или в друга форма, показва, а

contrario, в съответствие със забележка 1 от колоната, озаглавена „Дата на прекратяване на презумпцията за съответствие на заменения стандарт“, че тази дата съвпада с датата на отменяне, определена от органа по стандартизация. Може освен това да се отбележи, че измененията на Директивата за машините, първата редакция на която е Директива 89/392/ЕИО на Съвета от 14 юни 1989 година за сближаване на законодателствата на държавите членки относно машините (ОВ L 183, 1989 г., стр. 9), включително когато с тях са отменени предишните редакции или са внесени съществени допълнения, не са довели до общо отменяне на публикациите на хармонизираните стандарти, направени при действието на предишните редакции (вж. например ОВ, C 252, 2000 г., стр. 5).

69 Накрая следва да се припомни, че съответствието на хармонизиран стандарт, чийто номер е публикуван на основание на Директива 98/37 в периода на прилагане на Директива 2006/42 и преди датата на прекратяване на презумпцията за съответствие на съществените изисквания за безопасност и опазване на здравето, с която то е свързано, осигурява именно само презумпция за съответствие на тези изисквания. В това отношение, ако държава членка, а след нея и Комисията са приели, че машина, съответстваща на такъв хармонизиран стандарт, въпреки това не отговаря на съществените изисквания за безопасност и опазване на здравето, посочени в Директива 2006/42, за тях не би имало пречка да приложат предпазната клауза, предвидена в член 11 от посочената директива, обаче те трябва да докажат, че тези съществени изисквания не са спазени.

70 От изложеното дотук следва, че жалбоподателят с основание твърди по същество, че спорната косачка се е ползвала от презумпция за съответствие на съществените изисквания за безопасност и опазване на здравето, посочени в Директива 2006/42 от 3 септември 2012 г., дата, на която е изготвена „ЕО“ декларацията за съответствие, до 31 август 2013 г., дата, на която според обясненията му е последен ден на производството ѝ. Наистина хармонизираният стандарт EN 60335-2-77:2006, на който не се спори, че спорната косачка съответства, между тези дати е могъл валидно да ѝ осигури за пускане на пазара или за пускане в експлоатация презумпция за съответствие на съществените изисквания за безопасност и опазване на здравето, посочени в тази директива, тъй като, независимо че публикацията на номера му е на основание на Директива 98/37, при липсата на указания в обратен смисъл, публикувани в Официален вестник от Комисията, тя остава валидна на основание на Директива 2006/42 до датата на отменяне, определена от органа по стандартизация във връзка с приемането на последвалия го хармонизиран стандарт, а именно 1 септември 2013 г.

71 Следователно, като не приема становището на жалбоподателя във връзка с това, Комисията допуска грешка при прилагане на правото. Тъй като, както е посочено по-горе в точка 59, обжалваното решение освен това не е обосновано относно конкретното доказване на нарушаване на съществените изисквания за безопасност и опазване на здравето, посочени в Директива 2006/42, а само относно несъответствието на спорната косачка на хармонизирания стандарт EN 60335-2-77:2010, когато съответствието ѝ на хармонизирания стандарт EN 60335-2-77:2006 все още през съответния период ѝ осигурява презумпция за съответствие на посочените изисквания, следва да се уважи второто изложено от жалбоподателя основание и обжалваното решение да се отмени.

По съдебните разноски

72 Съгласно член 134, параграф 1 от Процедурния правилник загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, ако е направено такова искане. Тъй като Комисията е загубила делото, в съответствие с искането на жалбоподателя тя следва да бъде осъдена да заплати съдебните разноски, включително и тези за обезпечителното производство.

73 По смисъла на член 138, параграф 1 от Процедурния правилник държавите членки, встъпили по делото, понасят направените от тях съдебни разноски. Следователно Република Латвия понася направените от нея съдебни разноски.

По изложените съображения

ОБЩИЯТ СЪД (втори състав)

реши:

1) Отменя Решение за изпълнение (ЕС) 2015/902 на Комисията от 10 юни 2015 година относно мярка, наложена от Латвия в съответствие с Директива 2006/42/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, състояща се в забрана на пускането на пазара на градинска косачка за трева, производство на GGP Italy SpA.

2) Отхвърля жалбата в останалата част.

3) Европейската комисия понася собствените си разноски и разноските, направени от Global Garden Products Italy SpA (GGP Italy) в рамките на настоящото производство и в обезпечителното производство.

4) Република Латвия понася собствените си съдебни разноски.

Gervasoni Madise Csehi

Обявено в открито съдебно заседание в Люксембург на 26 януари 2017 година.

Подписи